

Høring – Endringer i energiloven - utenlandsforbindelser

Vi viser til endringsforslag til energilovens § 4-2 om innførsel og utførsel av energi. Vi er enig i at en med fordel kan presisere konsesjonsplikten, lovfeste kriteriene for konsesjon og gi en bedre hjemmel for å fastsette vilkårene for utenlandshandel. Etter vår mening går forslaget imidlertid for langt; det foreskriver i praksis én bestemt løsning for eierskapet til kabler og reduserer myndighetenes handlefrihet.

Vi foreslår derfor følgende endringer i første ledd (skrift i kursiv er tillegg):

For å eie eller drive utenlandsforbindelser som er omfattet av § 3-1 kreves særskilt konsesjon fra departementet. Konsesjon kan bare gis til ~~den systemansvarlige etter § 6-1 eller~~ til foretak som har *tilstrekkelig kompetanse og finansiell kapasitet til å gjennomføre prosjektet*. ~~hvor den systemansvarlige etter § 6-1 har bestemmende innflytelse~~. I vurderingen av om konsesjon bør gis skal det *ellers* legges vekt på samfunnsøkonomisk lønnsomhet, *innenlandsk forsyningssikkerhet*, forholdet til evt. konkurrerende prosjekter og transparente og ikke-diskriminerende forhold forøvrig.

Lovforslaget gir bare foretak som Statnett har bestemmende innflytelse over («direkte eller indirekte kontroll over mer enn halvparten av kapitalen og stemmene») rett til konsesjon. Siden utenlandskabler involverer to land, blir det med en slik begrensning i praksis ikke plass til andre norske aktører i selskaper som skal bygge slike forbindelser.

Praksis i aktuelle naboland når det gjelder eierskap til utenlandsforbindelser varierer, og har dessuten utviklet seg over tid; flere regulatorer er nå positive til at de eies av andre enn systemoperatørene. Forslaget vil hindre norske myndigheter i å tilpasse organiseringen og utnytte fleksibiliteten i EU-lovgivningen. Det er etter vårt syn særlig uheldig i en periode med raske endringer i de europeiske kraftmarkedene.

Selve eierskapet har etter vårt skjønn liten samfunnsmessig betydning. Kabler vil uansett være underlagt strenge regler som ivaretar hensynet til markedet og systemdriften. For å sikre Statnetts rolle som systemansvarlig, foreslår vi at forsyningssikkerhet tas inn som eget kriterium for tildeling av konsesjon.

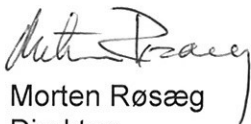
Kabler som har stor betydning for forsyningssikkerheten bør fortsatt eies og drives av Statnett og finansieres gjennom nettariffen. En slik finansieringsmodell har imidlertid ulemper; den kan gi uheldige kostnadsincentiver og medføre fare for feilvurdering av inntekts- og kostnadsrisiko. Vi er også bekymret over at kraftkundene får det fulle økonomiske ansvaret for både kabelen og de innenlandske følgekostnadene uten å ha innflytelse på investeringsbeslutningen.

Med økende kraftoverskudd får nye kabler over tid mindre betydning for forsyningssikkerheten. Kabler utvikles for å dra nytte av kommersielle muligheter, og investeringen skal tilbakebetales gjennom krafthandel, salg av balansetjenester mv. Slike prosjekter passer ikke like godt med Statnetts rolle, incentivstruktur og kompetanseprofil, og ulempene med

svekkede kostnadsincentiver og en uheldig fordeling av risiko blir enda større. Det er ikke rimelig at den kommersielle risikoen i slike prosjekter i sin helhet bæres av dem som betaler for det innenlandske nettet.

For å sikre kostnadseffektiv utbygging og optimal drift av kabler med et kommersielt formål bør energiloven fortsatt åpne for at de bygges ut og finansieres av frittstående selskaper, eventuelt med en eierandel til Statnett. En viktig forutsetning er at slike prosjekter selvsagt må pålegges et anleggbidrag som dekker følgeinvesteringene i nett på land og en tariff for bruken av nettet som både dekker de ekstrakostnadene kabelen påfører systemdriften og en andel av de totale driftskostnadene ellers.

Med hilsen

Morten Røsæg
Direktør
Energiforsyning og Utvikling
Norsk Hydro ASA